

Muistutusten yhteenveto ja vastineet

Vanha Lillhemtintie

Asemakaavan muutos

Osa korttelia 21180, katu- ja virkistysalueet

Liittyy kaupunkisuunnittelulautakunnan 17.1.2024 MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville hyväksymään asemakaavan muutokseen piirustusnumero 7493

Nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 5.2.-5.3.2024.

Yhteenveto muistutusten vastineista lähetetään kaikille muistutuksen jättäneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa. Usean henkilön yhteisesti jättämistä muistutuksista yhteenveto lähetetään muistutusten yhteyshenkilölle.

Kaavan hyväksymispäätöksestä on pyytänyt tiedon 1 kpl muistuttajaa.

Espoon kaupunki

Y-tunnus 0101263–6

Kaupunkisuunnittelukeskus
Asemakaavoituksen palvelualue
Käyntiosoite: Tekniikantie 15
Postiosoite: PL 43, 02070 Espoon kaupunki

Anni Malila,
Mari Soini,
Hannu Granberg,
etunimi.sukunimi@espoo.fi

Yleistä muistutuksista

Muistutuksia saapui kaavaehdotuksesta yhteensä 72. Muistutuksista 64 olivat kaavamuutoksen puolesta ja 8 vastustivat kaavamuutosta. Joissakin muistutuksissa, puolesta ja vastaan, oli useampi allekirjoittaja. Erityisesti kaavamuutosta vastustavien muistutusten joukossa oli usean allekirjoittajan adresseja, joista suurin allekirjoittaneiden määrä oli 89. Kaikki allekirjoittaneet yhteenlaskettuna 66 puolsivat kaavamuutosta ja 134 vastustivat sitä. Allekirjoittaneiden määrästä on vähennetty usean eri adressin allekirjoittaneet yksityishenkilöt.

Alueen asukasyhdistykset jättivät myös muistutukset. Lillhemtin omakotiyhdistys edustaa Lillhemtin asuinalueen asukkaita. Yhdistyksen jättämän muistutuksen mukaan "yhdistys edustaa edunvalvonta-asioissa noin 180 jäsenkiinteistöään, joka kattaa yli 70 % alueen yli 800:sta asukkaasta". Muistutuksessa kirjattiin sen olevan kirjoitettu alueen kaikkien yli 800 asukkaan puolesta. Suurpelto-seurassa on omien sanojensa mukaan noin 100 aktiivista jäsentä ja "Suurpelto-seura ylläpitää keskustelua alueen asukkaille tarkoitetussa Urbaani Suurpelto Facebook-ryhmässä (yli 2700 jäsentä)". Suurpelto-seura ajaa kaikkien Suurpellon asukkaiden etuja. Lillhemtin omakotiyhdistys jätti kaavaehdotuksesta puoltavan muistutuksen, kun taas Suurpelto-seura jätti kaavamuutosta vastustavan muistutuksen. Asukasyhdistysten muistutukset on molemmat laskettu yhtenä muistutuksena mukaan kaikkien muistutusten yhteenlaskettuun määrään.

Muistutuksissa ilmeni paljon samoja teemoja, kuin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saaduissa mielipiteissä. Joitakin uusia teemoja nousi myös esille, kuten palaute kaavaehdotuksesta ja liikennesuunnitelmasta. Muita muistutusten pääteemoja olivat turvallisuus, liikenteen sujuvuus, kaavamuutoksen vaikutukset virkistykseen sekä Maakirjantien asukkaisiin, liikennemelu, kustannukset ja perusteet kaavamuutokselle. Kaavamuutosta puoltavissa muistutuksissa vaadittiin kadun avaamista määräaikaaisesti esimerkiksi poikkeuslupapäätöksellä. Muistutuksissa saatiin myös useita ehdotuksia alueen suunnitteluratkaisuiksi.

Kaavamuutoksen kannatus sijoittuu suurimmaksi osaksi Lillhemtin alueelle, kun taas kaavamuutoksen vastustus sijoittuu pääosin Suurpellon puolelle, Maakirjantien läheisyyteen.

Jalankulkijoiden ja Opinmäen koulun turvallisuus

Muistutuksissa tuotiin ilmi tarvetta kaavamuutokselle ja sitä perusteltiin Opinmäen koululaisten turvallisuudella. Nykytilanteessa Lillhemtin liikenne kulkee Opinmäen koulun ohi. Etenkin ruuhka-aikaan koulun ohi ajaa paljon liikennettä ja koululle tulee saattoliikennettä, kun koululaisia viedään kouluun. Muistutuksissa huomautettiin, että jos liikenne ohjautuisi muuta reittiä, koululaisten turvallisuus Opinmäen koulun edustalla paranisi.

Kaavamuutosta vastustavissa muistutuksissa kuitenkin huomautettiin, että Opinmäen koulun saattoliikenteen ruuhkat ovat pääosin korona-ajalta ja ovat nyt helpottumassa.

Myös Maakirjantiellä liikkuu paljon koululaisia niin Opinmäkeen kuin Olarin suuntaan. Alueella on myös leikkipaikkoja, puistoja ja muita virkistys- ja ulkoilutoimintoja, joihin lapset usein kulkevat. Muistutuksissa sanottiin Vanhan Lillhementintien avaamisen tuovan lisää liikennettä ja liikenteestä johtuvat vaarat monien koululaisten koulumatkoille Maakirjantielle.

Kaavamuutosta puoltavissa ja vastustavissa muistutuksissa turvallisuusnäkökulma koettiin hyväksi ja jalankulkijoiden turvallisuutta pidettiin tärkeänä.

Vastine:

Kaavamuutoksen myötä liikennemäärät Lillhementintiellä laskevat osan liikenteestä siirtyessä käyttämään läpiajolle avattua Vanhaa Lillhementintietä. Muutos vähentää liikennemääriä Opinmäen koulun läheisyydessä, mikä parantaa liikenneturvallisuutta sekä liikenteen sujuvuutta alueella.

Maakirjantiellä liikennemäärät lisääntyvät kaavamuutoksen myötä. Vanhan Lillhementintien läpiajolle avaamisen vaikutuksia Maakirjantien varren asukkaiden liikkumisen turvallisuuteen on arvioitu tarkastelemalla jalankulun ja pyöräilyn ylitysjärjestelyjä Maakirjantiellä sekä sitä, että ylitysratkaisuissa tuetaan nopeusrajoituksen mukaista ajonopeutta. Tarkastelun perusteella Maakirjantien olemassa olevat kadun ylitysratkaisut on toteutettu liikenneturvallisuuden näkökulmasta korkeatasoisesti huomioiden ajoneuvoliikenteen nopeuksien alentaminen. Maakirjantien ylittävät suojatiet on varustettu riskejä vähentävillä tai nopeusvarmistetuilla ratkaisuilla. Suojatieratkaisuissa sekä katuympäristössä on huomioitu jalankulkijoiden sekä pyöräilijöiden turvallinen liikkuminen alueella.

Kaavamuutoksen yhteydessä on esitetty uusia suojatieylityksiä sekä muutoksia olemassa oleviin kadun ylitysjärjestelyihin Maakirjantielle, Kirjakujan länsipuoleiselle osuudelle. Lisäksi Vanhalle Lillhementintielle toteutetaan suojatieylityksiä jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Suojatieratkaisuissa sekä katuympäristössä on huomioitu jalankulkijoiden sekä pyöräilijöiden turvallinen liikkuminen alueella. Jo esitettyjen ratkaisujen lisäksi suojatieylitysten yhteydessä voidaan tarvittaessa hyödyntää riskejä vähentäviä toimenpiteitä kuten nopeusnäyttöä ja/tai jalankulkijasta varoittavaa huomiovaloa.

Liikenteen sujuvuus, Lillhementin liikenneyhteydet

Kaavamuutosta puoltavissa muistutuksissa kaavamuutoksen tarvetta perusteltiin liikenteen sujuvuudella. Lillhementin alueelta pois ajettaessa liikenne jää sumppuun ja ajoreitit pois alueelta ovat muodostuneet pullonkaulaksi. Monet alueella asuvien käyttämät palvelut, muun muassa terveystalvelut, sijaitsevat Matinkylässä, joten sujuva reitti etelän suuntaan on tarpeellinen. Jos toinen reitti avattaisiin, myös hälytysajoneuvojen kulku alueelle helpottuisi. Monet alueella asuvat ovat käyttäneet etelän suuntaan ajettaessa reittinä Piilipuuntietä, jolla on ollut vaaratilanteita. Vanhan Lillhementintien avautuessa ajoneuvoliikenteelle Piilipuuntien liikenteen sujuvuus ja turvallisuus paranisi. Alueen asukkaat kokevat, että uuden Lillhementintien toteutus ei

ole onnistunut. Tiessä oleva jyrkkä mutka ei ole käytännöllinen eikä turvallinen ja liikenne ruuhkautuu edelleen.

Kaavamuutosta vastustavissa muistutuksissa huomautettiin, että nykyinen ajoreitti ei ole huomattavasti pidempi, kuin Vanhaa Lillhementintietä pitkin ajettava reitti. Tämän lisäksi Lillhementistä on kaksi poistumistietä, kun Kyläsepäntie valmistui, eli Lillhementintie ei ole enää ainoa reitti alueelle ja sieltä pois.

Vastine:

Vanhan Lillhementintien avaaminen sujuvoittaa Lillhementistä etelään kulkevaa liikennettä. Vaikka Kyläsepäntien valmistuessa Lillhementintie ei ole enää ainoa reitti Lillhementiin ja sieltä pois, Lillhementintie on ainoa reitti etelän suuntaan. Vanhan Lillhementintien avaaminen ajoneuvoliikenteelle helpottaa pelastusajoneuvojen pääsyä alueelle etelän suunnalta. Läpiajoliikenteen vähentyessä Piilipuuntiellä sen turvallisuus paranee. Lillhementintien liikennemäärät laskevat osan liikenteestä siirtyessä käyttämään Vanhaa Lillhementintietä, jolloin liikenteen sujuvuus sekä liikenneturvallisuus Lillhementintiellä paranee.

Kadun leveys ja kavennukset

Muistutuksissa otettiin kantaa liikennesuunnitelman suunnitteluratkaisuihin. Useissa kaavamuutosta kannattavissa muistutuksissa kadulle esitettyä kapeaa poikkileikkausta ja joitakin kavennuksia pidettiin huonoina ratkaisuin. Varsinkin kadun länsipään lähelle suunniteltu pitkä kavennus koettiin huonoksi. Pitkä kavennus haittaa liikenteen sujuvuutta ja voi ruokkia huonoa liikennekäytöstä. Lisäksi pitkä kavennus saattaa aiheuttaa risteysalueen ruuhkaantumista. Koettiin, että 30 km/h nopeusrajoitus on jo itsessään tarpeeksi hidastamaan liikennettä, eikä tarvita muita ratkaisuja ajonopeuksien hillitsemiseksi. Talvisin teiden aurauksesta syntyvien lumikasojen takia tie kapenee entisestään, joten suunnitelmissa esitetty kapea poikkileikkaus koettiin toimimattomaksi ratkaisuksi. Muistutuksissa kannatettiin kaupunkisuunnittelulautakunnan tekemää päätöstä toteuttaa katu vähintään 5,8 metriä leveänä. Joissain muistutuksissa vastustettiin vain pitkää kavennusta kadun länsipäässä, mutta koettiin muut kavennukset hyväksi. Useissa muistutuksissa Lillhementinpuistosta Keskuspuistoon suuntaavan yhteyden, ns. Kettuportin, ylityksen kavennus koettiin hyväksi ja turvallisuutta lisääväksi ratkaisuksi.

Kaavaehdotusta vastustavissa muistutuksissa pidettiin kadun kapeaa poikkileikkausta ja kavennuksia hyvinä ratkaisuin. Esitettiin, että tien leveys pitäisi palauttaa alunperin suunniteltuun 4,8 metrin leveyteen. Kapea poikkileikkaus rohkaisisi varovaiseen ajamiseen ja ajonopeudet pysyisivät alhaisina. Muistuttajat kokivat, että kaupunkisuunnittelulautakunnan päätös toteuttaa katu vähintään 5,8 metriä leveänä vaikeuttaa kaupunginhallituksen määräyksen toteuttamista ajonopeuksien pitämisestä turvallisella tasolla. Maaperästä johtuvan tärinän vuoksi kadulle ei voi toteuttaa hidastetöyssyjä, joten kapea poikkileikkaus on tärkeä keino pitää ajonopeudet alhaisina. Muistutuksissa viitattiin WSP:n tekemään liikenneselvitykseen (2022), jossa Vanhalla Lillhementintiellä mitattiin joidenkin autojen

ajonopeudeksi jopa 70 km/h. Tällöin kadulla oli 30 km/h nopeusrajoitus. Muistutuksissa sanottiin, että pelkkä nopeusrajoitus ei selvitykseen perustuen riitä ajonopeuksien hillitsemiseen, vaan muita liikenteen hidastamiskeinoja tarvitaan. Huomautettiin myös, että Maakirjantiellä autoilijat saattavat kiihdyttää heti Maakirjantie 16 kohdalla olevan kavennuksen jälkeen, joten tarvittaisiin toinen kavennus vielä Maakirjantie 14 kohdalle, jotta jalankulkijoiden on turvallisempaa ylittää katu.

Vastine:

Ehdotusvaiheen jälkeisten muistutusten jälkeen Vanhan Lillhemtintien länsipäässä olevaa kavennusta on lyhennetty katukartassa noin 5 metrin pituiseksi aiemman lähes 30 metrin sijasta. Lyhyt kavennus sujuvoittaa liikennettä sekä selkiyttää liikenneympäristöä säilyttäen kuitenkin kaavan tavoitteen ajonopeuksien pitämiseksi turvallisella tasolla. Lopullinen kavennuksen pituus määritetään kaavamuutoksen jälkeen katusuunnitteluvaiheessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen mukaisesti katu on esitetty toteutettavan pääasiassa 5,8 metrin levyisenä. Kadun leveys mahdollistaa toimivan talvikunnossapidon. Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden sekä ajonopeuksien alentamisen näkökulmasta kadun ylitysratkaisut korostuvat. Parhaiten nopeusrajoituksen mukaista ajonopeutta ja turvallista kadun ylittämistä valo-ohjaamattomilla suojateilla tuetaan toteuttamalla suojatieratkaisut riskejä vähentävänä ja/tai nopeusvarmistettuna ratkaisuna. Kaupunginhallitus on päätöksessään 5.12.2022 todennut, että "suunnitelman toteutuksen edellytyksenä on, että katusuunnitelmassa toteutetaan ajohidasteet tiehen ja maapohjan rakenteeseen sopivalla tavalla". Sekä Maakirjantien että Vanhan Lillhemtintien osalta jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden ylitysratkaisut on käyty läpi kaavaselostuksessa.

Vanhan Lillhemtintien länsipäätä lukuun ottamatta muut kadun kavennukset on säilytetty ehdotusvaiheen mukaisina. Maakirjantie 14 osalta jatkosuunnittelussa tutkitaan kavennuksen lisäämistä suojatien kohdalle. Jo esitettyjen ratkaisujen lisäksi suojatieylitysten yhteydessä voidaan tarvittaessa hyödyntää riskejä vähentäviä toimenpiteitä kuten nopeusnäyttöä ja/tai jalankulkijasta varoittavaa huomiovaloa.

Maakirjantien alueen liikenneratkaisut

Useissa kaavamuutosta kannattavissa muistutuksissa vastustettiin Maakirjantien länsipäähän esitettyä 20 km/h nopeusrajoituksen aluetta. Muistutusten mukaan melumallinnuksen perusteella liikennemelu ei haittaa Maakirjantien asukkaita 30 km/h nopeusrajoituksellakaan, eikä kyseisessä tien kohdassa ole mitään erityistä, minkä vuoksi tarvittaisiin alhaisempi nopeusrajoitus. Nopeusrajoitus vain haittaisi liikenteen sujuvuutta eikä 20 km/h nopeusrajoitusta ole käytössä missään muualla tällä alueella. Huomautettiin myös, että todellisuudessa autoilijat eivät tule noudattamaan nopeusrajoitusta, joten jos tavoitteena on turvallisuus, pitää liikenteen nopeuksien hidastaminen toteuttaa muilla keinoilla, kuin nopeusrajoituksen

madaltamisella. Joissain muistutuksissa vastustettiin myös Maakirjantien länsipäähän esitettyä kavennusta.

Kaavamuutosta vastustavissa muistutuksissa tuotiin ilmi, että nopeusrajoitukset ja hidasteet eivät välttämättä laske ajonopeuksia. Muistutuksissa viitattiin WSP:n selvitykseen, jossa hidasteista huolimatta Piilipuuntiellä 10% autoilijoista ajoi ylinopeutta. Maakirjantie 14 kohdalle ehdotettiin toista kavennusta.

Vastine:

Maakirjantien länsipäähän on esitetty 20 km/h nopeusrajoitusta, koska katutila alueella on kapea ja olemassa olevat pientalotontit sijaitsevat lähellä katualueen rajaa. Nopeusrajoituksen alentamiselle on perusteensa niin liikenneturvallisuuden kuin alueen melutilanteen näkökulmasta.

Alueelle on suunniteltu kahta suojatieylytystä Maakirjantien ylitse. Vaaratilanteiden vähentämiseksi ahtaassa katutilassa on nopeusrajoitusta alueella laskettu 20 km/h tasolle.

Alueen melutilannetta on tutkittu melumallinnuksella. Laskemalla nopeusrajoitus 20 km/h tasolle pystytään parantamaan alueen melutilannetta. Asemakaavoituksen yhteydessä on varmistuttava siitä, että asemakaava täyttää terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön edellytykset.

Kylätuvanaukion risteysalueen järjestelyt

Kaavamuutosta kannattavissa muistutuksissa useissa vastustettiin myös Vanhan Lillhementintien länsipään risteysalueelle esitettyjä muutoksia. Suunnitelmassa esitettiin, että Vanhan Lillhementintien liittymä siirtyisi nykyiseltä Kylätuvanaukion risteysalueelta koilliseen päin ja muodostaisi ns. T-risteyksen Lillhementintien kanssa. Muistutuksissa koettiin, että esitetty ratkaisu vaikeuttaa risteysalueen järjestelyjä ja tekee risteyksestä epäselkeämmän ja vaikeamman hahmottaa, kun on monta huomioitavaa asiaa risteysalueella ajettaessa. Koettiin, että risteyksen muutos huonontaa autoilijoiden ja jalankulkijoiden turvallisuutta, ja että risteyksen siirtämistä ei ole perusteltu tarpeeksi kaavaselostuksessa. Talvella Lillhementintie on liukas ja kadut ovat kapeat, joten kääntyminen risteyksessä vaikeutuu. Kärkikolmio Vanhalta Lillhementintieltä Lillhemtiin ajettaessa ja pysähtyminen ylämäessä koettiin hankalaksi, varsinkin jos tietä ajaa isompi ajoneuvo, kuten kuorma-auto.

Vastine:

Vanhan Lillhementintien liittyminen nykyistä koillisemmaksi Lillhementintienhen Kylätuvanaukion sijasta parantaa liikenneturvallisuutta alueella. Mikäli Vanha Lillhementintie liittyisi Kylätuvanaukioon mahdollistaisi tämä suoran ajoyhteyden Väli-Henttaantieltä Vanhalle Lillhementintielle. Suora ajoyhteys alamäkeen pohjoisen suunnasta kohti Vanhaa Lillhementintietä mahdollistaisi korkeamman ajonopeuden alueella ja heikentäisi jalankulkijoiden sekä pyöräilijöiden turvallisuutta alueella, jossa on useampia suojateitä. Talven liukkaudessa vaaratilanteen riski korostuu.

Nopeusrajoitus alueella on 30 km/h. Pelkkä liikennemerkki ei kuitenkaan yksistään riitä takaamaan alhaista ajonopeutta vaan suunnitteluratkaisuiden sekä liikenneympäristön tulee tukea nopeusrajoituksen mukaista alhaista ajonopeutta.

Ratkaisu, jossa liittymä Vanhalle Lillehementintielle on siirretty koillisemmaksi Lillehementintien kautta parantaa jalankulkijoiden sekä pyöräilijöiden turvallisuutta alueella, sillä ratkaisu laskee ajonopeuksia Vanhalle Lillehementintielle ajettaessa. Ajoneuvoliikenteen ajonopeuden rauhoittaminen on jalankulkijoiden sekä pyöräilijöiden turvallisuuden näkökulmasta kaikkein tehokkain turvallisuustoimi.

Vanhalle Lillehementintielle on suunniteltu asetettavan raskaan liikenteen ajokielto, jolloin katua pitkin ei ajaisi isompia ajoneuvoja, kuten kuorma-autoja, joille ylämäkeen pysähtyminen koettiin erityisen hankalaksi. Suunnittelussa pyritään huomioimaan katualueen korkeuserot.

Vaikutukset Maakirjantiellä

Kaavamuutosta vastustavissa muistutuksissa vastustusta perusteltiin muun muassa kaavamuutoksen vaikutuksilla Maakirjantien ympäristöön. Maakirjantietä ympäröivät rakennukset on rakennettu sillä tiedolla, että Maakirjantiestä tulee Suurpelto III- asemakaavan vahvistumisen myötä päättyvä katu. Melun ja tärinän torjunta, sekä talojen, lumenkasauspaikkojen ja jätekatosten sijoittelu on suunniteltu sen mukaan, että katu päättyisi ja Vanha Lillehementintie olisi varattu jalankululle ja pyöräilylle. Jos Vanha Lillehementintie avataan kaksisuuntaiselle liikenteelle, Maakirjantiellä viihtyisyys ja pihoilta poistumisen turvallisuus heikkenevät. Liikenteen melu kuuluu sisälle taloihin, autojen valot häikäisevät ikkunoista ja liikenne aiheuttaa rakennuksiin tärinää. Muistutuksissa huomautettiin, että Maakirjantien varrella asuu yhteensä noin 1200 asukasta, eli noin 20 % Suurpellon asukkaista. Kaavamuutos myös edistää eriytymistä Suurpellon ja Lillehementin asukkaiden välillä, ja Suurpellon yhteisöllisyys kärsii.

Vastine:

Kaavamuutoksen myötä Maakirjantien länsiosan liikenne lisääntyy. Tämän takia alueen viihtyisyys heikkenee ja liikennemelu lisääntyy. Lisäksi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuus heikkenee. Vaikutukset Maakirjantien asukkaisiin on pyritty ottamaan huomioon alueen suunnittelussa ja lieventämään negatiivisia vaikutuksia. Maakirjantien länsipäähän, osoitteen Maakirjantie 16 kohdalle on esitetty suunnitelmissa kavennus katuun suojatien kohdalle. Kavennus parantaa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta katua ylittäessä, sekä hillitsee ajonopeuksia. Alueelle tutkitaan myös 20 km/h nopeusrajoitusta liikennemelun pitämiseksi mahdollisimman alhaisella tasolla. Rakennusten sijoittelussa alueelle ei ole huomioitu kaavamuutoksen myötä kasvavaa liikennemäärää, koska alue on rakentunut voimassa olevan Suurpelto III-kaavan mukaisesti. Alhaisempi nopeusrajoitus ja kavennukset ovat tärkeitä keinoja pitämään ajonopeudet ja melu maltillisella tasolla. Lumen tontille kasaukseen liittyviä haittoja voi vähentää joko

tarkastelemalla uudelleen lumenkasauspaikan sijaintia tai siirtämällä lumikasat pois tontilta. Lumen siirto on rakennuksen omistajan tai taloyhtiön vastuulla.

Ratkaisuja tärinään tarkastellaan myöhemmässä suunnitteluvaiheessa.

Palaute melumallinnuksesta

Joissakin muistutuksissa viitattiin kaavamuutosta varten tehtyyn melumallinnukseen. Mallinnuksessa on esitetty päiväajan melun (klo 7-22) sekä yöajan melun (klo 22-7) ennustetut määrät tilanteessa, jossa Vanha Lillhementintie avataan ajoneuvoliikenteelle. Muistutuksissa kirjoitettiin, että selvityksessä melun määrä on keskiarvoistettu päivän 15 tunnille (klo 7-22), vaikka todellisuudessa liikenne painottuu aamun ja iltapäivän tunteihin. Selvityksessä tulisi huomioida melun epätasainen jakautuminen. Tarkastelu tulisi jakaa vähintään ympäristömeludirektiivin mukaisiin aikoihin, joissa päiväaika olisi klo 7-19, iltapäivä klo 19-22, sekä yöaika klo 22-7. Tämän lisäksi tulisi selvittää myös, mikä liikenteen melun taso on liikenteen huipputunteina. Melumallinnuksessa vaikuttaa siltä, että Keskuspuiston ja Lillhementipuiston melu vähenee, mitä ei muistutuksissa pidetty mahdollisena.

Melumallinnuksessa näyttää myös siltä, että Piilipuuntiellä melun tasot eivät laske, vaikka suuri osa liikenteestä siirtyisi Vanhalle Lillhementintielle kaavamuutoksen myötä. Muistutuksissa myös huomautettiin, että melumallinnus ei huomioi autojen sähköistymistä tulevaisuudessa. Sähköautot ovat hiljaisempia, joten melua tulee enimmäkseen autojen renkaista, ja renkaatkin kehittyvät koko ajan.

Vastine:

Valtioneuvosto on antanut päätöksen yleisistä melutasojen ohjearvoista (VNp 993/92). Ohjearvon määrittely tarkoittaa keskiäänitasoa eli ekvivalenttiäänitasoa koko ohjearvon aikavälillä. Siten lyhytaikaiset ohjearvon ylitykset eivät välttämättä aiheuta päätöksessä tarkoitettua ohjearvon ylittämistä, mikäli aikaväli sisältää vastaavasti myös hiljaisempia ajanjaksoja. Ohjearvot ovat päivämelulle ja yömelulle.

Melumallinnus on tehty SoundPlan-ohjelmistolla käyttäen ohjelmaan sisältyvää pohjoismaista tie- ja raideliikennemelun laskentamallia (RTN96, NMT96, yleisesti käytetään Suomessa). Laskentaohjelma laskee melun leviämisen 3D-maastomallissa huomioiden mm. etäisyysvaimentumisen, maastonmuodot, rakennukset, melusteet ja heijastukset. Liikenteen jakaantuessa Lillhementintien sijasta myös Vanhalle Lillhementintielle voi laskentamalli näyttää osalla alueesta melun vähentyvän.

Melumallinnus on tehty siten, että tuloksia voidaan verrata valtioneuvoston päätöksen mukaisesti päivä- (klo 7-22) ja yöajan (klo 22-7) ohjearvoihin. Melumallinnusta ei tehdä liikenteen huipputuntien mukaan.

EU:n ympäristömeludirektiivin edellyttämää meluselvitystä käytetään meluntorjunnan toimintasuunnitelman laadintaan, melusta aiheutuvien haittojen arvioimiseen, kansalaisille tarkoitettuna tietolähteenä sekä EU:n komissiolle toimitettavien tietojen hankkimiseen.

Vaikutukset Piilipuuntien melutilanteeseen ovat kaavamuutoksen myötä vähäiset. Piilipuuntien liikennemäärä nykytilanteessa on noin 1 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kaavamuutoksen myötä liikennemäärä vuoden 2050 ennustetilanteessa on edelleen noin 1 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Vanhan Lillhementintien avautuessa liikennemäärä Piilipuuntiella vähenee, mutta tulevina vuosikymmeninä Piilipuuntien liikennemäärän on ennustettu palaavan vastaavalle tasolle, jolla liikennemäärä katusouudella on nykytilanteessa. Vaikutukset liikennemeluun Piilipuuntien varressa ovat vähäiset.

Melumallinnuksessa ei ole huomioitu ajoneuvokannan sähköistymistä. Sähköistymisellä on vaikutuksensa liikennemeluun etenkin matalilla ajonopeuksilla, joissa moottorimelun osuus vaikuttaa rengasmelun lisäksi liikenteen aiheuttamaan meluun.

Palaute kaavaselostuksesta

Muistutuksissa annettiin palautetta kaavaselostuksen sisältöön. Selostuksessa kaavamuutoksen vaikutuksia olisi tullut arvioida laajemmalla alueella. Kaavamuutoksella on positiivisia vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen Lillhementissä ja Suurpellossa. Muistuttajat kokivat myös, että kaavaselostus antaa kaavan kannatuksesta virheellisen kuvan. Kaavaehdotuksella on huomattava kannatus, mutta se ei tule ilmi kaavaselostuksesta. 10/2022 toteutetussa kyselyssä valtaosa vastaajista kannatti Vanhan Lillhementintien avaamista. 25.10.2022 pidetyssä asukastilaisuudessa suurin osa tilaisuuteen osallistujista kannatti kadun avaamista. Vanhan Lillhementintien avaamisesta kerättiin kaupunginvaltuustolle lähetetty addressi, jossa olivat mukana muun muassa Opinmäen koulun vanhempainyhdistykset.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saapuneista mielipiteistä kirjoitettu kuvaus oli joidenkin muistuttajien mielestä harhaanjohtava. Lillhementin omakotiyhdistyksen jättämä mielipide laskettiin vain yhdeksi mielipiteeksi, vaikka yhdistys edustaa koko Lillhementiä ja sen jäsenenä on noin 70 % alueen kiinteistöistä. Suurpellon puolelta taas laskettiin kaikki allekirjoittaneet usean allekirjoittajan addressista. Harva Lillhementiläinen kirjoitti itse mielipidettä, sillä he olettavat Lillhementin omakotiyhdistyksen ajavan heidän asiaansa. Joidenkin muistuttajien mielestä muualta, kuin kaavamuutosalueen läheisyydestä saapuneita mielipiteitä tai muistutuksia ei pitäisi laskea, vaan ainoastaan alueen asukkaiden mielipiteet.

Kaupunginhallitus päätti kaavamuutoksen käynnistämisestä Vanhan Lillhementintien avaamiseksi kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle 5.12.2022. Päätöksessään kaupunginhallitus määräsi muun muassa kaavamuutoksen tavoitteista, joista yksi oli liikenteen sujuvuus. Kuitenkaan liikenteen sujuvuutta ei ole mainittu selostuksessa kaavamuutoksen tavoitteena. Sen sijaan on kirjoitettu, että kadusta yritetään tehdä vähemmän houkutteleva läpiajon vaihtoehto.

Vastine:

Vanhan Lillhemntintien avaamiselle on ollut paljon kannatusta, kuten käy ilmi 2022 toteutetuista asukaskyselyistä ja asukastilaisuudesta. Kaavamuutosta on kuitenkin myös vastustettu, kuten käy ilmi kaavamuutosprosessin aikana saapuneesta asukaspalautteesta. Kaava-aineistoissa keskitytään enimmäkseen kaavaprosessin aikana saapuneeseen palautteeseen. Kaavaselostus tarkistetaan ja selostusta päivitetään tarvittaessa kuvaamaan paremmin kaavamuutosta edeltävää tilannetta.

Asukasyhdistysten jäsenmäärät eivät ole suoraan kaupungilla tiedossa, jos niitä ei ole mainittu mielipiteessä tai muistutuksessa. Mielipiteitä ja muistutuksia käsiteltäessä lasketaan ne allekirjoittaneet, joiden henkilötiedot on erikseen eritelty. Asukasyhdistysten ilmoittamia jäsenmääriä ei voida laskea suoraan mukaan muistutusten allekirjoittaneiden lukumäärään, sillä jäsenmäärät on ilmoitettu karkeina lukuina, eikä jäseniä ole erikseen eritelty. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa asukasyhdistysten jättämät mielipiteet mainittiin erikseen kaavan aineistoissa. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen kaavan aineistoihin kirjataan selkeämmin asukasyhdistysten jättämät muistutukset ja asukasyhdistysten ilmoittamat jäsenmäärät. Kuvauksen perusteella voidaan arvioida kaavaehdotuksen kannatuksen ja vastustuksen määrää alueella, vaikka asukasyhdistysten jäsenmääriä ei ole kirjattu muistutusten allekirjoittaneiden yhteenlaskettuun määrään.

Poikkeuslupa tai muu kadun määräaikainen avaaminen

Useissa kaavamuutosta kannattavissa muistutuksissa ehdotettiin tai vaadittiin Vanhan Lillhemntintien avaamista ajoneuvoliikenteelle määräaikaisesti jo ennen kuin kaavamuutos saa lainvoiman, esimerkiksi poikkeuslupapäätöksellä. Poikkeuslupapäätöksen tarvetta perusteltiin sillä, että korkein hallinto-oikeus kaatoi aiemman päätöksen kadun tilapäisestä avaamisesta sillä perusteella, että tarvittavia selvityksiä ei oltu tehty eikä päätöstä perusteltu asianmukaisesti. Nyt kuitenkin osana asemakaavan muutosprosessia selvityksiä on tehty ja määräaikaisuus voidaan sitoa asemakaavaprosessin viemään aikaan. Ei ole siis enää mitään todellista estettä toimeenpanna kaupunginhallituksen 5.12.2022 tekemää päätöstä avata katu ajoneuvoliikenteelle tilapäisesti siihen asti, kunnes asemakaavamuutos on lainvoimainen.

Vastine:

Poikkeamisen edellytyksiä arvioidaan suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan ja toteutuneeseen ympäristöön (maankäyttö- ja rakennuslaki 171 §). Vireillä oleva asemakaava ei vaikuta poikkeamisen edellytyksiin muutoin kuin kaavoitukselle aiheutuvan haitan arvioinnin osalta. Muutos on vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävä ja toteutetaan siten asemakaavan muutoksella. Pelkkä poikkeamispäätös ei riitä avaamaan ajoyhteyttä, vaan vaatii poikkeamispäätöksen toimeenpanevan päätöksen, jonka tulee puolestaan korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti perustua asemakaavaan. Lisäksi asiassa saadut muistutukset huomioiden

poikkeamispäätöksestä todennäköisesti valitettaisiin, jolloin siitä ei ole ajallista etua suhteessa asemakaavan muutokseen.

Vaikutukset Lillhemtinpuistoon, Keskuspuistoon, viheralueisiin ja virkistykseen

Yksi keskeisistä teemoista asemakaavamuutosta vastustavissa muistutuksissa oli negatiiviset vaikutukset virkistykseen ja viheralueiden viihtyisyyteen, turvallisuuteen ja käytettävyyteen. Kaavamuutoksen myötä reitti Lillhemtinpuistosta Keskuspuistoon heikkenee. Lillhemtinpuiston viihtyisyys kärsii ja puiston käyttöaste saattaa huonontua, kun asukkaat eivät enää halua käyttää puistotoimintoja, jotka ovat aivan autotien vieressä. Kaavamuutos on myös ristiriidassa virkistysvision ja sen tavoitteiden kanssa. Koko Suurpellon asukkaiden virkistysmahdollisuudet heikentyvät pysyvästi.

Nykytilanteessa Lillhemtinpuistossa on viljelypalstoja, jotka sijaitsevat Vanhan Lillhemtintien vieressä. Jos ajoneuvoliikenne palautuu kadulle, asukkaat kokevat, että ajoneuvoliikenne tulee liian lähelle viljelmiä. Useat asukkaat eivät halua viljellä aivan autotien vieressä. Viljelypalstojen viihtyisyys vähenee, viljely ei ole enää yhtä houkuttelevaa ja tärkeäksi yhteisölliseksi toiminnaksi koetun viljelyn toiminta saattaa vähentyä. Jos viljelypalstat siirrettäisiin muualle Lillhemtinpuistoon, ne veisivät muilta puistotoiminnoilta tilaa. Vanhan Lillhemtintien itäpäässä sijaitsevaa lasten leikkipaikkaa jouduttaisiin myös siirtämään kaavamuutoksen toteutuessa. Leikkipaikan käyttöaste saattaa myös huonontua, jos ajoneuvoliikenne tuodaan leikkipaikan lähelle ja vanhemmat eivät halua lähettää lapsiaan leikkipaikalle, kun liikenne Vanhalla Lillhemtintiellä ja Maakirjantiellä lisääntyy huomattavasti.

Myös kaavamuutosta puoltavissa muistutuksissa kommentoitiin kaavamuutoksen vaikutuksia virkistykseen ja luontoon. Vanhan Lillhemtintien alueella ei ole luonnonvaraisia kasveja tai eläinten asuinympäristöjä, joten kaavamuutos ei vaikuta niihin. Vanhan Lillhemtintien avaaminen ajoneuvoliikenteelle ei myöskään vaikuta viher- tai virkistysyhteyksien toimivuuteen. Tämän lisäksi liikenteen ohjaaminen Vanhaa Lillhemtintietä pitkin on ekologisempi vaihtoehto, sillä nykyinen reitti kiertää kauempaa etelän suuntaan ajettaessa ja lyhyempi reitti vähentää liikenteestä aiheutuvia päästöjä. Melu ja päästöt vähentyvät uuden reitin, Lillhemtintien, varrella.

Vastine:

Kaavaratkaisu ei ole alueella voimassa olevan asemakaavan ja Suur-Matinkylän virkistysvision autottomuuden ja virkistysreittien kehittämisen tavoitteen mukainen. Ajo- liikenteen salliminen Vanhalla Lillhemtintiellä heikentää lievästi, mutta pysyvästi pää- virkistysyhteyden turvallisuutta, sujuvuutta ja virkistyskokemusta Keskuspuiston ja Lillhemtinpuiston välillä. Yhteydellä on merkitystä paikallisesti, mutta myös laajem- massa virkistysalueverkostossa.

Kaavaratkaisun valmistelussa tavoitteena on ollut huomioida Keskuspuiston ja Lill- hemtinpuiston välinen ulkoilureittien jatkuvuus ja turvallisuus muuttuvassa

tilanteessa. Lisäksi on tavoiteltu olemassa olevien viheralueiden ja virkistyspalvelujen kehittämisen edellytyksien säilyttämistä ja huomioimista.

Asemakaavamuutoksen valmistelun aikana teetetyissä katukartassa/liikennesuunnitelmassa ja kunnallisteknisessä yleissuunnitelmassa on esitetty suunnitteluratkaisuja, joilla pyritään pitämään katualue mahdollisimman kapeana ja liikenneturvallisuuksi edistävänä. Lisäksi suunnittelijat ovat tarkastelleet erityisellä tarkkuudella etenkin Lillheminpuiston viljelyalueen ja leikkipaikan mitoitus ja suhdetta katu ympäristöön.

On mahdollista, että pientä osaa nykyisistä viljelylavoista joudutaan siirtämään. Viljelyalue on kuitenkin edelleen toteutettavissa valmiiksi viihtyisänä ja toimivana kokonaisuutena ja viljelylavojen määrää voidaan kasvattaa alkuperäisen tavoitteen mukaisesti. Katualueen ja viljelyalueen välille on mahdollista sijoittaa suojaavaa ja viihtyisyyttä lisäävää kasvillisuutta. Leikkipaikka ei ole tarvetta pienentää suoraan katualueen suunnitelmien vuoksi, mutta jatkosuunnittelussa päivitetään leikkipaikkaa koskevia parannussuunnitelmia ja voidaan harkita leikkialueen sijainnin tarkistamista.

Ehdotuksia suunnitelmiin

Muistutuksissa tehtiin useita ehdotuksia liittyen kadun suunnitteluun. Vanhan Lillhemin tien länsipään risteyksen järjestelyistä tehtiin joitakin ehdotuksia. Risteysalueelle ehdotettiin kiertoliittymää, neljän tien tasa-arvoista risteystä sekä Vanhan Lillhemin tien suunnalta väistämismuutoksen osoittamista kärkeksi kolmiolla niin, että Vanhan Lillhemin tien linjausta ei muuteta. Ehdotettiin myös, että Vähäniityn alueesta voisi ottaa lisää tilaa risteysaluetta varten, jotta risteysalueelle saataisiin enemmän väljyyttä ja risteyksen järjestelyt mahtuisi toteuttamaan paremmin nykyisellä sijainnilla. Tämän voisi toteuttaa muun muassa siirtämällä Vähäniityn alueella kulkeva virkistysyhteys sille paikalle, johon se alun perin suunniteltiin.

Touhula-päiväkodin kohdalle ehdotettiin suojatietä Lillhemin suunnalta tullessa. Ehdotettiin Kylätuvanaukion risteysalueen viihtyisyyden parantamista ja puiden tai muiden istutusten lisäämistä. Tilanteessa, jossa ehdotettu t-risteys toteutuisi, ehdotettiin että risteysalueen keskelle jäävä suojatie siirrettäisiin t-risteyksen itäpuolelle. Ehdotettiin jalankulku- ja pyörätien siirtämistä niin, että se kulkisi Vanhan Lillhemin tien eteläpuolella. Näin Henttaalta Olarin suuntaan kuljettaessa jalankulkijoille ja pyöräilijöille tulisi vähemmän autotien ylityksiä. Ehdotettiin Vanhan Lillhemin tien muuttamista museotieksi, jolloin tien leveys ja muut ominaisuudet säilyisivät. Muistutuksissa ehdotettiin kääntymiskieltoa Vanhalle Lillhemin tielle Lillhemin tieltä länteen päin ajettaessa.

Suunnitelmissa oli esitetty kavennus lisättäväksi Maakirjantien länsipäähän, osoitteen Maakirjantie 16 kohdalle. Muistutuksissa huomautettiin, että itään päin ajettaessa autot saattavat kiihdyttää heti kavennuksen jälkeen, joten olisi tarpeen lisätä toinen kavennus myös osoitteen Maakirjantie 14 kohdalle, jolloin kiinteistöltä poistuminen jalan tai pyörällä olisi turvallisempaa. Huomautettiin myös, että Vanha Lillhemin tie tulee vahvistaa niin, että mahdolliset hidasteet, kuten töyssyt tai kavennukset,

voidaan rakentaa niin, että niistä ei välity tärinää läheisiin taloihin. Ehdotettiin tärinämittauksia tehtäväksi Maakirjantiellä ja suunnitelmaa tärinän vähentämiseksi.

Muistutuksissa ehdotettiin, että jos halutaan vaikuttaa ajonopeuksiin ja liikenneturvallisuuteen alueella, voitaisiin asettaa ajoitettu 20 km/h nopeusrajoitus Opinmäen koulun alueelle. Molemmissa kaavamuutosta puoltavissa sekä vastustavissa muistutuksissa ehdotettiin nopeuskameroiden asentamista Vanhalle Lillhementintielle, joko kavennuksien ja 20 km/h nopeusrajoituksen lisäksi tai täysin niiden tilalle.

Vastine:

Kaavamuutokseen liittyvässä suunnittelussa on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja Kylätuvanaukion risteysalueelle. Kiertoliittymää ehdotettiin ratkaisuksi jo osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa. Suunnittelussa todettiin, että risteyksessä ei ole tarpeeksi tilaa kiertoliittymälle ja myös korkeuserot hankaloittavat kiertoliittymän toteuttamista. Suunnittelussa on katsottu, että Vanhan Lillhementintien liittymän siirtäminen ja väistämisvelvollisuuksien osoittaminen liikennemerkkein selkeyttää ajojärjestelyjä ja väistämisvelvollisuuksia verrattuna esimerkiksi neljän tien tasa-arvoiseen liittymään.

Kaavamuutosta tehdessä on pyritty siihen, että Vähäniityn virkistysalueesta otetaan mahdollisimman vähän maata mukaan kaavamuutokseen. Lillhementipuiston reunasta osa puistoaluetta joudutaan muuttamaan asemakaavassa katualueeksi kadun leveyden takia, joten muilla alueilla on pyritty säilyttämään mahdollisimman paljon puisto- ja virkistysalueita nykyisellään. Myös Vähäniitylle rakennetut hulevesiallas ja virkistysreitti on pyritty säilyttämään nykyisellään. Näin tien rakentaminen kohdistuu pääosin nykyiselle katualueelle ja rakentamattomille kaupungin omistamille tonteille. Vähäniitylle valmistuneen raitin toteutettuun linjaukseen on vaikuttanut erityisesti hulevesialtaan tilavaraus ja toteutusedellytykset.

Suojateiden lisäämistä ja asettelua sekä istutusten lisäämistä Kylätuvanaukion risteysalueelle voidaan tutkia jatkosuunnittelussa. Myös kääntymiskieltoa voidaan tutkia jatkosuunnittelussa. Jos jalankulku- ja pyörätie siirrettäisiin kulkemaan Vanhan Lillhementintien ja Maakirjantien eteläreunalle, silloin Lillhementin suunnalta Olariin kulkiessa jalankulkijoille ja pyöräilijöille tulisi vähemmän tienylityksiä, mutta Lillhementipuistoon kulkiessa pitäisi ylittää Vanha Lillhementintie. Lillhementipuistossa Vanhan Lillhementintien läheisyydessä on puistotoimintoja, kuten viljelylaatikoita ja leikkipuisto. Tämän lisäksi Maakirjantie on rakennettu valmiiksi ja jalankulku- ja pyörätien siirtäminen kadun pohjoispuolelta eteläpuolelle olisi mittava toimenpide. Maakirjantien ylitysratkaisuja on tutkittu kaavamuutoksen aikana ja on todettu, että suojatiet ovat näkyvillä paikoilla ja niiden ylitysratkaisut on riittävät liikenneturvallisuuden kannalta.

Jatkosuunnittelussa voidaan tutkia toisen kavennuksen lisäämistä Maakirjantielle osoitteen Maakirjantie 14 kohdalla. Myös ratkaisuja tärinään tarkastellaan jatkosuunnittelussa. Nopeusvalvontakameroiden lisäämistä Vanhalle Lillhementintielle

sekä 20 km/h nopeusrajoituksen lisäämistä Opinmäen koulun ympäristöön voidaan tarkastella jatkosuunnittelussa.

Kaavamuutoksesta aiheutuva hyöty ja haitta

Kaavamuutosta kannatettiin sillä perusteella, että muutoksesta aiheutuu hyötyä paljon useammalle asukkaalle, kuin niille, joille siitä aiheutuu haittaa. Muistutuksissa perusteltiin myös, että kaavamuutoksesta aiheutuva haitta on lähinnä mielipahaa. Kaavamuutoksen aiheuttama hyöty ja kaavamuutoksen kannatus tulevat ilmi kaavamuutosta edeltävistä Espoon kaupungin järjestämästä kyselystä, asukastilaisuudesta alueen liikennejärjestelyjä koskien, sekä addressista, jossa vaadittiin Vanhan Lillhemntien avaamista ajoneuvoliikenteelle.

Kaavamuutosta vastustavissa muistutuksissa kerrottiin kaavamuutoksen aiheuttamasta haitasta, jota on muun muassa lisääntyvä liikenne, melu, tärinä, sekä turvallisuuden ja viihtyisyyden heikentyminen Maakirjantien alueella. Muistutuksissa huomautettiin myös, että kaavamuutosprosessin aikana on tullut ilmi myös kaavamuutoksen vastustus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadusta palautteesta suuri osa oli kaavamuutosta vastustavaa. Kaavamuutoksesta hyöttyy vain Lillhemntin alue ja siitä kärsii koko Suurpelto.

Vastine:

Kaavamuutoksesta aiheutuu hyötyä pääosin Lillhemntin alueen asukkaille, sekä mahdollisesti Suurpellon eteläpuolelta tai Olarin suunnalta Lillhemntissä asioiville. Kaavamuutoksella on ollut selvää kannatusta, mutta kaavoitusprosessin aikana on tullut ilmi myös kaavamuutoksen selvä vastustus. Kaavamuutoksesta koituvat haitat eivät ole pelkkää mielipahaa. Kaavamuutoksesta aiheutuu haittoja muun muassa melun lisääntymisen ja viihtyisyyden vähentymisen osalta Maakirjantien alueella. Kaavamuutoksesta aiheutuvaksi haitaksi voidaan lukea myös periaatteellinen muutos, jossa voimassa olevan asemakaavan autoton viheralue muuttuu ajoneuvoliikenteen ympäristöksi. Kaavaselostuksesta tarkistetaan, että kaavamuutoksesta aiheutuvat vaikutukset on kuvattu tarpeeksi selkeästi.

Kaavamuutoksen perusteet ja lainmukaisuus

Kaavamuutosta vastustavissa muistutuksissa kyseenalaistettiin perusteet kaavamuutokselle ja kaavamuutoksen lainmukaisuus, sekä jotkin perustelut, joita on käytetty kaavamuutoksen kannatuksessa. Kaavamuutoksen perusteena on käytetty Opinmäen koulun alueen ruuhkautumista. WSP:n raportin mukaan ruuhkalukemat ovat enimmäkseen korona-ajalta, jolloin koululle oli enemmän saattoliikennettä. Muistuttajat olivat sitä mieltä, että liikenteen ruuhkautumista aamutunteina ei voi käyttää perusteluna kaavamuutokselle, sillä liikenne ruuhkautuu monessa muussakin paikassa ruuhka-aikoina. WSP:n selvityksessä todetaan, että edes ennustetun väestönkasvun jälkeen alueen liikennemäärä ei ylitä verkon liikenteenvälityskykyä. Myöskään pelastusajoneuvojen pääsy alueelle ei ole hyvä peruste. Suurpelto III-

asemakaavan toteutuessa pelastusajoneuvot voisivat hätätilanteessa ajaa jalankululle ja pyöräilylle varattua reittiä pitkin.

Kaavamuutosta on perusteltu myös ajomatkan lyhenemisellä, mutta todellisuudessa lyhin ajomatka muun muassa Iso Omena on Kehä II:n kautta. Kehä II:lle ajettaessa ei tarvitse ajaa Vanhan Lillhementien kautta. Kaavamuutosta on perusteltu myös työmaista johtuvilla ruuhkilla, mutta ruuhkat kuitenkin poistuvat, kun työmaat valmistuvat. Muistutusten kirjoittajat kokivat, että päättäjät eivät luota Espoon kaupungin ja WSP:n tekemiin selvityksiin, jotka eivät tue kaavamuutosta. Muistutuksissa mainittiin, että kaupunginhallituksen kokouksessa 5.12.2022, jossa päätettiin kaavamuutoksen aloittamisesta, jätettiin myös eriävä mielipide, eli kaikki päättäjätkään eivät ole samaa mieltä kaavamuutoksen tarpeellisuudesta.

Kaavamuutoksen tekeminen vastikään lainvoiman saaneeseen kaavaan on hyvän hallintotavan ja hallintolain vastaista. Suurpellon rakentamisessa ja kaavoituksessa ei ole tapahtunut sillä välin mitään sellaista merkittävää muutosta, jonka takia kaavamuutos olisi tarpeellinen. Muistutusten mukaan kaavaehdotuksessa ei ole kerrottu perusteluja kaavamuutokselle eikä kaavamuutoksen kiirehtimiselle. Nämä olisivat läpinäkyvyyden kannalta tärkeitä asioita.

Muistutuksissa huomautettiin, että asukkaiden luottamus poliitikkoja kohtaan kärsii, jos muutetaan hiljattain lainvoiman saanut kaava, jonka perusteella alueen asukkaat ovat ostaneet ja rakentaneet kotinsa päättyvällä kadulla. Maakirjantie on esitetty päättyväksi jo Suurpelto I ja Suurpelto II asemakaavojen aineistoissa. Muistutuksissa kirjoitettiin, että Suurpellon kaavat perustuvat kaupungin virkamiesten ja asiantuntijoiden huolelliseen työhön. Myös puolueeton taho WSP on tehnyt alueen liikennejärjestelyistä selvityksen, jossa on todettu, että Vanhan Lillhementien avaamiselle ei ole perusteita. Kuitenkin poliitikot päättivät avata kaavamuutoksen vastoin kaupungin tekemää työtä ja WSP:n selvitystä. Muistuttajat arvelevat, että tämä heikentää myös kaupungin virkamiesten luottamusta poliitikkoihin.

Vastine:

Kaupunginhallitus on päätöksessään 5.12.2022 perustellut kaavamuutosta. Kaupunginhallituksen perustelut toimivat perusteena kaavamuutokselle, jonka aloittamisesta kaupunginhallitus päätti. Pohjana kaupunginhallituksen 5.12.2022 päätökselle toimivat sitä edeltäneet päätökset samaan aiheeseen liittyen.

Kokouksessaan, jossa käsiteltiin valtuustoaloitetta Henttaan liikenneyhteyksien parantamiseksi 26.10.2020 kaupunginhallitus ei yhtynyt kaupungin virkamiesten vastaukseen valtuustoaloitteeseen. Kaupunginhallitus totesi, että sen mielestä Suurpellon kaavojen toimeenpanon yhteydessä ei ole riittävästi huomioitu aluekokonaisuuden toteutumisaajan pituutta, eikä ole tarkasteltu riittävän tarkasti kaavan vaikutuksia liikenteeseen. Kaupunginhallitus piti ongelmallisena sitä, että Henttaan liikenneyhteydet heikentyivät Vanhan Lillhementien sulkemisesta johtuen ja näki perustelluksi, että Vanhan Lillhementien ja Maakirjantien yhteys pidettäisiin ajoneuvoliikenteelle avoinna etenkin Opinmäen koulun ympäristön rakennustyömaiden ruuhkauttaessa liikennettä.

Jos Vanha Lillhementintie toteutuisi voimassa olevan asemakaavan mukaisesti jalankululle ja pyöräilylle varattuna reittinä, pelastusajoneuvot voisivat käyttää sitä hätätilanteessa. Kuitenkin talvella pelastusajoneuvojen kulku Vanhaa Lillhementintietä pitkin voisi osoittautua ongelmalliseksi talvikunnossapidon näkökulmasta.

Kaavaselostus tarkistetaan kaavam muutoksen perustelujen osalta ja siihen tehdään tarvittaessa päivityksiä.

Vaikutukset Suurpeltoon ja kaavam muutoksesta aiheutuvat kustannukset

Henttaalla on rakentumassa uusia kerrostaloja Lillhementintien varteen, jotka muistuttajien mukaan voivat lisätä Vanhan Lillhementintien läpiajoliikennettä tulevaisuudessa. Suurpellon palvelukeskuksen sijainti on suunniteltu pohjautuen nykyiseen tieverkkoon. Jos liikenne ohjataan Vanhaa Lillhementintietä pitkin, liikenne ohjautuu pois Suurpellon palvelujen lähetyviltä ja Suurpellon palvelukeskus heikentyy, kun sen käyttöaste laskee. Palvelujen kehittyminen hidastuu alueella. Muistutusten kirjoittajat olivat huolissaan myös siitä, että liikenne tulee ruuhkautumaan entisestään, jos uutta yhteyttä, Lillhementintietä, ei saada korjattua sujuvammaksi ja toimivammaksi yhteydeksi.

Vanhan Lillhementintien rakentamisesta aiheutuu kustannuksia, jotka monet muistutuksen jättäneet kokivat turhiksi. Jos tiepohja rakennetaan osin tai täysin uudelleen, tästä koituu paljon kustannuksia, joita ei syntyisi, jos yhteys pidettäisiin varattuna jalankululle ja pyöräilylle. Joissain muistutuksissa koettiin suoja tiestä varoittavat heräteraidat tai muut liikennettä hidastavat ratkaisut turhiksi ylimääräisiksi kustannuksiksi. Myös puistotoimintojen päivittämisestä aiheutuu kustannuksia. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatujen mielipiteiden vastineissa oli todettu, että kaavamuuotos toteutetaan kustannuksista huolimatta. Muistuttajien mielestä on outoa, että hankkeet toteutetaan ilman kustannus-hyötyanalyysia.

Vastine:

Kaavam muutoksen yhteydessä on laadittu liikenne-ennuste vuodelle 2050, jossa on huomioitu myös Lillhementintien varressa olevien rakentumattomien kerrostalotonttien liikennetuotos. Vaikka osa Lillhementin liikenteestä ohjautuu jatkossa Vanhaa Lillhementintietä pitkin, osa liikenteestä kulkee edelleen Lillhementintietä pitkin. Liikenteen väheneminen Lillhementintiellä sujuvoittaa liikennettä kadulla. Vanhan Lillhementintien kaavamuuotos ei merkittävästi muuta Suurpellon liikenneverkon toimintaperiaatteita kokonaisuutena. Kaupunkirakenteen toimivuuteen tai palveluiden saavutettavuuteen ei aiheudu merkittäviä muutoksia. Keskustan kaupalliset palvelut ovat edelleen hyvin saavutettavissa autolla, mutta myös pyöräillen ja jalan. Suurpelto kasvaa edelleen ja uusien asukkaiden muuttaessa alueelle on palveluille myös enemmän potentiaalisia käyttäjiä.

Kaupunginhallitus on päättänyt, että kaavamuuotos toteutetaan kiireellisenä. Katua suunnitellussa tulee huomioida jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuus, sekä ajonopeuksien pitäminen alhaisena. Kavennukset ovat tärkeä keino ajonopeuksien

hillitsemiseen ja kaupunginhallitus totesi päätöksessään 5.12.2022 ajohidasteiden toteuttamisen tärkeyden. Ajoneuvoliikenne Maakirjantiellä lisääntyy nykytilanteeseen verrattuna ja liikenteestä on aiemmin aiheutunut tärinää ympäröiviin taloihin. Suunnittelussa on katsottu, että on kannattavaa rakentaa tiepohja uudelleen, jotta tie tulee kestävämmän lisääntyvää liikennettä ja tärinää saadaan mahdollisesti vähennettyä. Puistotoimintoja joudutaan päivittämään jonkin verran nykyisiin ratkaisuihin verrattuna, jotta ne pystytään toteuttamaan tarpeeksi laadukkaina ja toimivina.